

PM Rotel I (Dnr KS 2020/1018)**Tertialrapport 2 2020 för kommunstyrelsen**

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Tertialrapport 2 med delårsbokslut 2020 för kommunstyrelsen, godkänns i enlighet med bilaga 1 till promemorian och överlämnas till stadens revisorer.
2. Väsentligt belopp för periodisering fastställs till 0,5 mnkr.
3. Resultatenheten Visningsenheten tillåts utesluta prognostiserat underskott i årets resultatöverföring då budgeterade intäkter inte kommer uppnås med anledning av covid-19-pandemin.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

I ärendet redovisas tertialrapport 2 2020 med delårsbokslut för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen bedöms bidra i hög grad till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål och till målen för verksamhetsområdena. Kommunstyrelsen prognostiserar ett utfall för 2020 enligt budget trots ökade kostnader med anledning av pandemin. Prognosen är dock osäker.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Kommunstyrelsen har upprättat och antagit en verksamhetsplan för innevarande år utifrån den politiska inriktningen och målen i kommunfullmäktiges budget för 2020. Tertialrapporterna är en del av den löpande uppföljningen inom staden. Det är positivt att stadsledningskontorets bedömning i tertialrapport 2 visar på en god målluppfyllelse utifrån de uppsatta målen avseende verksamhetens inriktning. Fokus under perioden har legat på att utveckla och stärka stadens viktigaste prioriteringar där verksamhet och ekonomi påverkats till stor del till följd av coronapandemin.

Inriktningen i stadens arbete är, och har varit, att begränsa smittspridning med särskilt fokus på riskgrupper, upprätthålla prioriterade verksamheter samt verka för ökad trygghet genom att förstärka myndigheternas budskap. Stadsledningskontoret har under den gångna perioden haft en central roll i att bland annat informera och ge stöd gentemot stadens organisation, samverka externt och internt, löpande analysera utvecklingen och utarbeta underlag för olika insatser.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett utfall för 2020 enligt budget trots ökade kostnader med anledning av pandemin. Prognosen är osäker beroende på hur stor del

av ansökt statsbidrag avseende merkostnader för inköp av bland annat skyddsmaterial som erhålls samt hur mycket utfallet fortsätter att påverkas i övrigt. Visningsenheten prognostiserar underskott på grund av minskade intäkter till följd av inställda visningar och upplåtelse i Stadshuset.

Pandemins utveckling och konsekvenserna för äldreomsorgen har följts noga under perioden och nödvändiga åtgärder har vidtagits därefter. Den pågående pandemins inverkan på verksamhetsområdet har varit betydande.

Kommunstyrelsen har ett angeläget arbete med att fortsatt verka för effektiv samordning, ledning och uppföljning av såväl mål som ekonomi i stadens nämnder och bolagsstyrelser i syfte att staden ska ha en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser. Det strategiska arbetet med uppföljning och samordning utvecklas löpande, för en ändamålsenlig resursallokering. De sociala investeringarna som utvärderas syftar också till att ingen ska hamna i framtida utanförskap och social utsatthet.

Trygghetsarbetet fortsätter och kommunstyrelsens trygghetsutskott har fördelat medel för ytterligare investeringar som bidrar till ökad trygghet i staden. Satsningen på stadsövergripande ordningsvakter har fortsatt under perioden och en upphandling av nytt avtal har genomförts.

Kommunstyrelsen bidrar genom strategiskt arbete till att verka för bra och långsiktiga förutsättningar till ett gott företagsklimat utifrån stadens nyligen antagna näringslivspolicy. Med anledning av pandemin har staden arbetat med ett lättnadspaket till näringslivet med olika typer av insatser. Kommunstyrelsen bidrar också genom god samordning och styrning som främjar bostadsbyggandet, även i en avmattad konjunktur, och säkerställer att staden i ett tidigt stadium planerar för offentlig service och förutsättningar för näringsliv, natur och rekreation.

Stadens insatser för att nå klimat- och miljömålen ska utgå från Miljöprogram 2020-2023 och Klimathandlingsplan 2020-2023 som kommunfullmäktige har beslutat om under perioden. Genomförandet av miljöprogrammet kommer att innebära nya utvecklade arbetsformer, inte minst inom samverkan och innovation. Ett arbete för att etablera en kommunikationsplattform kring stadens miljö- och klimatarbete har startats.

Detta är bara några av de många insatser som görs och i tertiärrapport 2 framgår hur kommunstyrelsen i sitt verksamhetsområde bidrar till stadens mål samt de utmaningar som kommer påverka stadens och kommunstyrelsens verksamhetsarbete framöver.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Tertiärrapport 2 med delårsbokslut 2020 för kommunstyrelsen, godkänns i enlighet med bilaga 1 till promemorian och överlämnas till stadens revisorer.
2. Väsentligt belopp för periodisering fastställs till 0,5 mnkr.
3. Resultatenheten Visningsenheten tillåts utesluta prognostiserat underskott i årets resultatöverföring då budgeterade intäkter inte kommer uppnås med anledning av covid-19-pandemin.

Stockholm den 30 september 2020

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilagor

1. Tertialrapport 2 2020 för kommunstyrelsen
2. Blankettset KS m.m. T2 2020
3. Delårsbokslut 110 uh018 SLK T2 2020
4. Budgetrapport ub055 T2 2020

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård och Jan Valeskog (båda S) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslaget till tertialrapport 2
2. Att därutöver anföra:

Den pågående pandemin har enorm påverkan på vårt samhälle. Effekterna ser vi i vår egen närhet. De flesta känner någon som har drabbats av sjukdomen. Alla stockholmare påverkas av restriktionerna som begränsar vårt liv och vårt samhälle. Därtill påverkas vi alla av de långsiktiga effekterna som uppstår till följd av en ekonomisk nedgång och en ökande arbetslöshet.

Mer än något annat måste därför stadens arbete nu vara inriktat på att ge alla medborgare den trygghet som idag alltför ofta lyser med sin frånvaro i vardagen.

Under pandemin har stadens ledning och de tjänstemän som jobbar vid stadsledningskontoret arbetat intensivt för att stödja stadens verksamheter. Detta har varit en viktig del av förklaringen bakom det som fungerat bra i stadens krishantering och ett professionellt stadsledningskontor ska ha stadens uppskattning.

Med det sagt finns det ändå anledning att vara kritisk mot hur stadens politiska ledning hanterat pandemin. Arbetet kommer att utvärderas men det är uppenbart att senfärdiga, otillräckliga och ibland direkt kontraproduktiva beslut bidragit till att krisen inte kunde hållas tillbaka i Stockholm i den utsträckning som borde skett.

Hanteringen av pandemin behöver utvärderas för att staden ska bli bättre framöver. Oppositionen har efterlyst en extern och oberoende utvärdering men det blev inte den politiska majoritetens beslut. Vi hoppas att utvärderingen trots det kan lyfta på de stenar som behöver lyftas på. Vi är övertygade om att Stockholm kan så mycket bättre. Pandemin och dess effekter visar att vårt samhälle måste stå starkt tillsammans just när utmaningen är som störst.

Omsorgen kan få så mycket bättre förutsättningar

De som stått i frontlinjen är de anställda i vården, omsorgen och skolan. De, och många andra i stadens verksamheter, organiserade ett fungerande samhälle även när utmaningen var som störst.

Vi är dem alla ett stort tack skyldiga. De bar, ibland med risk för eget liv och välmående, upp de samhällsfunktioner som gör att äldre kunde känna trygghet, sjuka kunde få nödvändig behandling och unga gavs möjlighet att lära och utvecklas. De gav normalitet när detta knappt annars fanns.

Det är av respekt för deras insatser, och för att samhället ska fungera bättre nästa gång vi utmanas, som vi också måste kunna självkritiskt konstatera att samhället inte var så starkt som vi alla borde kunna förvänta oss.

De som jobbade på sjukhusen tvingades under hela pandemin leva under hotet av att varslas om uppsägning. Stockholmsregionens politiska ledning hade inte ens då förmågan att backa från sparkraven på sjukvården.

De som jobbade i omsorgen fick alltför dåliga förutsättningar. Samtidigt som kommuner har ett beredskapsansvar var lagren av skyddsutrustning tomma. Samtidigt som anställda uppmanades att stanna hemma om de var sjuka hade stadens borgerliga majoritet beslutat avskaffa målsättningen om minskat antal timanställda vilket resulterar i allt fler utan ekonomisk trygghet vid sjukdom. Samtidigt som många andra kommuner snabbt initierade kohort vård för att skydda brukare och personal dröjde beslutet obegripligt länge i Stockholm.

I stadens budget för äldreomsorgen finns år 2020 ett effektiviseringskrav på närmare 90 miljoner kronor. Det är bara att konstatera att dessa medel hade behövts i välfärden detta år. Under året har regering och riksdag beslutat om ökade resurser till välfärden. Trots att vi Socialdemokrater, och andra progressiva partier, väckt frågan har stadshusets politiska majoritet vägrat att fördela ut dessa medel till några välfärdsverksamheter. Det innebär att stadsdelarnas ledningar har behövt administrera stora sparkrav på exempelvis förskola, äldreomsorg samt insatser för barn, kultur och fritid samtidigt som de har förväntats hantera pandemin och de kostnader som det för med sig.

Vi behöver nu höja ambitionerna. Skapa fler trygga anställningar i omsorgen, ha bättre beredskap och öka anslagen till välfärden. Att kommunstyrelsens borgerliga majoritet här inte tagit något politiskt initiativ är värt kritik.

Dessa sparkrav har också begränsat stadens förmåga att möta de problem som uppstått även i andra områden under året.

Ökad otrygghet

När otryggheten ökar och vi ser ett historiskt högt antal skjutningar så uppmanar polisen landets kommuner att hindra nyrekrytering till kriminella gäng genom att jobba mer förebyggande. Insatser som efterlyses är insatser som stärker skolan, sociala insatser och verksamheter riktade mot barn och unga. Det faktum att den borgerliga majoriteten prioriterat skattesänkningar framför högre ambitioner inom detta område har nu ett pris.

Det borde vara uppenbart att vi nu behöver öka insatserna för det förebyggande arbetet för att begränsa rekryteringen till gängen. Att kommunstyrelsens borgerliga majoritet här inte tagit något politiskt initiativ är uppseendeväckande.

Ökad arbetslöshet

När krisen innebär att allt fler ställs utan arbete och egen försörjning förväntar vi oss att stadens ledning ska agera. Redan innan krisen hade arbetslösheten ökat tydligt, men majoriteten tog inga initiativ till åtgärder. Med krisen är ungdomsarbetslösheten i Stockholm nu fördubblad jämfört med för ett år sedan. Ändå har staden inte tagit några nya beslut för att öka ambitionerna för utbildning och arbetsmarknadspolitiska insatser. Vad väntar den politiska majoriteten på? Som en följd av passivitet och ökad arbetslöshet ökar nu också behoven av försörjningsstöd i Stockholm. Detta är förstås primärt dåligt för den enskilde men riskerar också leda till ökade kostnader för stadsdelsnämnderna och följande sparkrav på andra verksamheter i stadsdelarna.

Det är inte läge att vänta. Staden behöver öka ambitionerna för jobb och utbildning. Staden behöver göra mer för att stödja företagsamhet exempelvis inom kultursektorn. Att kommunstyrelsens borgerliga majoritet här inte tagit något politiskt initiativ är anmärkningsvärt.

Ökade klyftor i skolan

Den historiskt låga uppräkningsgraden av skolpengen har dessvärre gett de negativa effekter vi befarat. Klyftorna i skolan ökar och i den kvartilen med sämst förutsättningar sjunker nu resultatet för andra året i rad. Trots välfärdspengar från regering och riksdag har den politiska majoriteten även här vägrat att ge ökade anslag till skolan, allt medan de skolor som har störst behov drabbats hårdast av de generellt låga uppräkningsgraderna. Att kommunstyrelsens borgerliga majoritet här inte tagit något politiskt initiativ är förvånande.

Bostadsmålen missas - igen

Det börjar bli en dålig tradition men allt tyder på att flertalet av de mål som staden formulerat för bostadsbyggandet kommer missas även i år. Under årets första åtta månader hade den politiska majoriteten beslutat om nya bostäder i antagna detaljplaner motsvarande mindre än fem procent. Att kommunstyrelsens borgerliga majoritet här inte tagit något politiskt initiativ är värt kritik i förhållande till kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Kommunstyrelsen bör mot denna bakgrund inte se nedanstående mål som helt uppfyllda:

- I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.
- Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.
- I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.
- Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.
- Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.
- Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.
- Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.

Reservation anfördes av borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Delvis godkänna kommunstyrelsens förslag till beslut
2. Bedömningen av måluppfyllelsen för mål 2:2 ändras till ”ej uppfyllt” enligt motivering nedan
3. Därutöver anføres följande

Den rådande corona-pandemin har haft en stor påverkan på hela samhället. Vi vet ännu inte hur situationen kommer att utvecklas under hösten och till vintern. Många verksamheter klarar sig igenom denna tid, men om det blir mer långvarigt kan effekterna bli mycket större. Det både har och kommer att få stor påverkan på många av stadens verksamheter. Något som pandemin har visat oss alla är behovet och vikten av en stark och hållbar offentlig sektor. Det är det offentliga som ser till att det finns allt från förstärkningsteam inom hemtjänsten som även kan ta hand om smittade brukare från de privata utförarna till förskola under sommaren för all den personal inom vården som kanske inte kommer att kunna ta ut sin semester. Det är det offentliga som hållit uppe många privata företag för att säkerställa att pandemin inte får än större ekonomiska konsekvenser.

Stadens medarbetare gör ett fantastiskt arbete för att upprätthålla välfärden i denna svåra situation. Vi hoppas att de framöver ska tackas genom att mer resurser tillskjuts dessa verksamheter både genom de utlovade generella statsbidragen men också genom att i kommande budget få tillräckliga resurser för att utveckla sina verksamheter och för att förbättra sina arbetsvillkor. Det bästa hade varit om de ökade generella statsbidragen som Vänsterpartiet varit med och drivit fram enligt vårt förslag till kommunstyrelsen hade fördelats ut redan före sommaren till de nämnder där de största behoven finns. Bland annat hade de förebyggande insatserna kunnat byggas ut, exempelvis i Järva.

De förebyggande insatserna hade varit mycket nyttiga i Järva som plågas svårt av skjutningar. Stockholmare skjuts på öppen gata och de boende är rädda för att gå ut och hela området plågas av otrygghet. Därför har vi ansett att skjutningarna utgör fog för att vara en så kallad extraordinär händelse och därmed en kris som är så allvarlig att det bland annat uppstår allvarliga störningar i samhället och som kräver samordning mellan flera olika myndigheter

och organ. Kommunens krisledningsnämnd måste därför aktiveras för att hantera situationen, då nämnden kan överta beslutsfattande från andra nämnder, omfördela budgetmedel och fatta de beslut som krävs för att underlätta stadsdelsnämndernas och polisens arbete på Järva.

Att majoriteten som ständigt lyfter trygghet som sin viktigaste fråga inte anser att allt som går att göra, bör göras för att få bukt med skjutningarna anser vi vara oansvarigt och allvarligt.

Uppföljningen bekräftar i huvudsak vår kritik i tertialrapport 1 och speglar den verksamhetsplan som majoriteten har lagt och fokuserar till stor del på andra stadsövergripande frågor än de som Vänsterpartiet anser behöver prioriteras i en stad där ojämlikheten ökar, kulturen hotas och klimatkrisen står för dörren. Vi har en helt annan politik än de skattesänkningar, nedskärningar, privatiseringar och ombildningar som stockholmarna i allt högre grad nu märker konsekvenserna av.

Tertialrapporten visar hur ensidigt majoriteten ser på hur otrygghet hos invånarna ska mötas och osynliggör följaktligen den oro som majoriteten, genom att öppna för ombildning, själv har skapat under det gångna året hos tiotusentals hyresgäster i allmännyttan i ytterstaden. Trots pågående pandemi med osäkerhet i ekonomin, ökad arbetslöshet och smittskydds begränsning av mötesfriheten fortsätter processen i åtta stadsdelar där över 2000 hyresrätter med överkomliga hyror riskerar att försvinna från hyresmarknaden och därmed urholka stadens möjligheter att klara bostadsförsörjningsansvaret. Därtill försämras också möjligheten att motverka den trångboddhet som blivit så synlig under pandemin då de erbjudanden som staden gett inkluderar över 300 större lägenheter. Denna politik har prövats tidigare och även då befunnits dålig, men läget är ännu värre idag.

Ett hållbart samhällsbyggande kräver i tider av nedgång i ekonomin också att allmännyttan tillåts bygga mer hyresrätter än idag. Idag får dock bostadsbolagen inte ens markanvisningar för att nå majoritetens egna bostadsbyggnadsmål, vilket är ett tydligt exempel på en helt otillräcklig övergripande styrning. De riktlinjer för bostadsförsörjningen som tagits fram är tyvärr kraftlösa, vilket inte minst belyses av att exemplen på åtgärder som nämns i tertialrapporten begränsar sig till hyrköp, talangbostäder och bostadsvägledning. Vi ser det som obegripligt att KF:s mål 2.2 om bostadsbyggandet bedöms kunna uppfyllas helt i kommunstyrelsens tertialrapport, även med tanke på exploateringsnämndens tertialrapport 2 visar katastrofala prognoser för bostadsbyggandet. Sex av tio bostadsindikatorer beräknas inte alls uppnås och tre bara delvis. Antal markanvisade bostäder visar en fortsatt nedgående trend och andelen hyresrätter sjunker till 19 procent jämfört med 35 procent i tertialrapport 1 som även det var långt ifrån målet om 50 procent hyresrätter. Att i tider av lågkonjunktur dessutom bara ha markanvisat ynka 5 procent allmännyttiga hyresrätter när två tredjedelar av året har gått kan vara svårslagbart även för en borgerlig majoritet. Måluppfyllelsen för angelägna bostadssociala satsningar är också undermålig. Antal genomgångsbostäder för prioriterade grupper beräknas exempelvis till noll för året och måluppfyllelsen för bostäder i syfte att nå minskade boendekostnader sjunka till en bråkdel av uppsatt mål. Oberoende av vad som har orsakat det redovisade resultatet bör det enda rimliga vara att bedöma KF-målet 2:2 *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov* som ej uppfyllt såväl i kommunstyrelsens som i exploateringsnämndens tertialrapport.

Även omställningen till ett hållbart klimat kräver mer av oss än vi i dagsläget presterar, vi måste växla upp klimatarbetet. Staden har högt ställda mål men vi rör oss nu varje dag närmare de datum våra målsättningar löper ut utan att göra de nödvändiga investeringar och förändringar som kommer att krävas för att nå dit.

De kulturella och kreativa näringarna uppgår till 12 procent av stadens samtliga arbetsplatser. Dessa har nu i stor utsträckning stängt ner sina verksamheter. Det innebär inte bara ökad arbetslöshet och hotande konkurser, det innebär även ett hot mot stadens attraktionskraft och besöksnäring. Men även utan pandemin så ser vi en stad där scener för såväl musik som teater stängs ner av både logistiska och ekonomiska skäl. Det gör bedömningen av måluppfyllelsen för målet att vara en modern kultur- och evenemangsstad tveksam.

Målet i Stockholm att människor är självförsörjande bedöms som helt uppfyllt, detta trots att både arbetsmarknadsnämnden och fler stadsdelsnämnder belyser i sina tertialrapporter att de ser ett ökat behov av ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser eftersom allt fler blir

arbetslösa. Arbetsmarknadsförvaltningen skriver i sin tertialrapport att den pågående pandemin har negativa konsekvenser för grupper med svag ställning på arbetsmarknaden, de brukar drabbas hårt när arbetslösheten ökar. Färre befaras kunna komma ut i jobb när konkurrensen om arbetstillfällena blir allt hårdare och färre tar betyg på grund av övergång till distansundervisning. Vi uppmanar till att se till att de extra statsstöden även kommer dessa grupper till del genom att öka utrymmet för studiestöd och etableringsinsatser.

I rapporten står att Stadsledningskontorets centrala krisledning har följt pandemins utveckling och vidtagit nödvändiga åtgärder därefter. Vi menar dock att majoriteten har varit för långsamma i sitt agerande med att införa adekvata åtgärder från centralt håll, i stadsdelarnas tertialrapporter framgår att många områden inte har kunnat uppfylls målet om hur många personer äldre med hemtjänst ska möta under en 14-dagars period, detta beskrivs som en konsekvens av pandemin och att många varit sjuka, men det är såklart än viktigare under en pandemi att de äldre inte behöver få fler personer på besök än innan. Vi saknar en beskrivning av åtgärder som behövs framgent för att se till att hålla nere smittspridningen som vi dessvärre kunnat se börjat öka i Stockholms region.

En stark orosfaktor är också privatiseringsagendan för samhällsfastigheter, som motiveras med omsorg om stadens ekonomi men övervältrar kostnaderna på kommande generationer. Att låta privata aktörer i allt högre grad bygga och äga skolor, vård- och omsorgsboenden och idrottshallar, som sedan hyrs ut till staden, är att låta skattebetalarna bära bördan av högre hyreskostnader i ett livscykelperspektiv och dränerar stadsdelarna ekonomiskt. När antalet barn och unga växer framöver riskerar detta att stå oss dyrt. Det är allt annat än en hållbar ekonomi.

Det är oroande att se att staden anser att Stockholms förskolor är de bästa i Sverige och att målet till fullo är fyllt, speciellt som barngrupperna ökar och många av stadsdelarna inte når upp till målen om antal förskolebarn per anställd årsarbetare. Några stadsdelar har också påpekat att det är svårt för dem att nå uppsatta mål och samtidigt hålla en budget i balans, detta borde majoriteten se som ett varningstecken på att deras budget för förskolorna inte är tillräcklig. Vi anser därför att majoriteten bör tillskjuta de medlen man skurit bort och öka budgeten för förskolorna för att på riktigt göra stadens förskolor till landets bästa och ge de som arbetar inom förskolan den lön de förtjänar. När man ser underlaget för skolan i sin helhet så är det tydligt att den är underfinansierad, redan nu måste skolorna ta pengar ur resultatfonden. Tanken med fonderna är att skolorna ska kunna lägga undan pengar för en större investering, om de i övrigt uppfyller sina åtaganden. Men nu används pengarna istället för att parera en allt för svag borgerlig budget.

Gällande stadens arbete att minska kriminalitet och sociala problem hos unga noterar vi precis som socialförvaltningen att samverkan kommer att påverkas negativt av att stadsdelarna nu har så få anställda SIP-samordnare då dessa inte längre har finansiering från annat håll och nämndens budget är stram. Det är vidare problematiskt att årsmålet inte bedöms uppnås gällande behov av nya jourhem för barn i behov av placering utanför hemmet - här kan extra resurser behövas för att använda kreativa sätt att rekrytera passande familjer. Inget barn ska behöva vänta för att placeras när behov har uppstått.

Vi ser att efterfrågan på platser att placera våldsutsatta minskar medan det samtidigt rapporteras om ökning av våld i pandemins spår, det är viktigt att säkerställa att alla våldsutsatta verkligen söker stöd och får det utifrån sin våldsutsatthet. Här skulle vi också gärna se ökat uppsökande arbete under pandemin.

Konsekvenserna av pandemin för stadshusets visningsverksamhet synliggör de otrygga arbetsvillkoren som den visstidsanställda personalen arbetar under. Vi saknar en redogörelse för vilka ansträngningar som har gjorts för att personalen skulle ha kunnat få alternativa arbetsuppgifter under den period som visningarna är inställda. Som kontoret själv skriver kan verksamheten riskera att stå utan tillräckligt med personal när verksamheten återupptas i full skala, vilket även visar nackdelarna med visstidsanställningar för staden som arbetsgivare.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Catharina Piazzolla (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Peter Wallmark (SD) enligt följande.

Redan innan pandemin lamslog Stockholm lånade majoriteten pengar. Pandemins påverkan på staden, dess verksamheter och dess ekonomi är idag omöjliga att förutsäga. Vi vet inte heller hur stor del av sökt stadsbidrag kopplat till corona staden kommer att erhålla.

Smittan på äldreboenden har varit stor på vissa boenden, många dödsfall har rapporterats. Det är inom äldreomsorgen som smittan har påverkat staden mest. Det är mycket ledsamt, men är signifikant på vilken status våra äldre har i samhället.

Målen om att vara en modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla där människor är självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort, där Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i, anses uppfyllda.

Det är en verklighetsfrämmande och provocerande läsning när tusentals människor lever i utanförskap och otrygghet. Trots årtionden i Sverige har de aldrig haft ett arbete eller lärt sig svenska. Antalet i den här gruppen som försörjer sig själva med ett arbete som inte är subventionerat, torde vara försvinnande liten.

Likaså anses målet att barn når sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige, vara uppfyllt. Trots stora bidrag inom det kommunala socioekonomiska utjämningsstödet har de skolor som får mest de sämsta resultaten. Det finns skolor där hälften av eleverna som går ut grundskolan saknar behörighet till gymnasiestudier. Likaså finns det skolor som behandlar elever olika på grund av kön. Att anse att målet är uppfyllt är häpnadsväckande.

Samma sak när det gäller den så kallade integrationspakten som ska hjälpa nyanlända personer till eget boende och självförsörjning. Många anställda och hyrda lokaler som kostar mycket ska hjälpa nyanlända till arbete och bostad. Resultatet är i stort sett noll. Inga arbeten utan subventioner och inga förstahandskontrakt förmedlas, vilket är helt naturligt i en stad som vår där inte ens infödda har någon chans på bostadsmarknaden utan kapital.

Med ett massivt underskott på underhåll av stadens fastigheter, en fastighetsnämnd som inte får ansvarsfrihet och en lånefinansiering anses att målet om en god budgethållning och ekonomisk hushållning som säkrar en långsiktig balans i ekonomin, vara uppfyllt. Man undrar vad målet är satt till när det uppfylls trots vanskötsel av bland annat underhållet av stadens fastigheter.

Likaså anses målet om att staden använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna vara uppfyllt. Staden har bestämt att stockholmarnas skattemedel ska gå till att försörja illegalt vistandes i vår stad och att ge skattemedel till organisationer som stödjer islamism. Det är så långt ifrån målet det går att komma. Snarare undandrar besluten skattemedel för dom som har rätt till dem, som våra äldre, för att stödja kriminella personer och organisationer som är direkt skadliga för vårt samhälle.

För att lösa problem måste de först identifieras och erkännas. Tertialrapport 2 är en uppvisning i förnekande av stadens problem och skönmalning av många verksamhetsmål. Därmed inte sagt att det finns områden och verksamheter som faktiskt fungerar, och fungerar riktigt bra.

Ersätтарыttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) enligt följande.

Det är tydligt att Stockholm står inför stora utmaningar till följd av pandemin. Sedan den allmänna smittspridningen blev ett faktum har vi nåtts av rapporter om skenande arbetslöshet, en inbromsad ekonomi och en överbelastad sjukvård. Många oroar sig för hur de ska försörja sig, att få behålla sitt arbete och för sina äldre. För många människor kommer nu stadens verksamheter att spela en stor roll för hur bra man tar sig genom pandemin. Dessa verksamheter som redan innan arbetade under svåra förutsättningar med strama budgetar och effektiviseringskrav har under det senaste halvåret verkat under ännu hårdare press. Tertialrapport 2 blir i år ett slags bokslut på hur den initiala hanteringen från staden har fungerat och tyvärr kan vi redan nu konstatera att mer borde ha gjorts tidigare av styret i staden.

Skolan och barnen

Feministiskt initiativ vill se en stad som håller samman där barn och unga växer upp med framtidstro och lika stora drömmar, oavsett i vilken stadsdel man råkar bo. Även innan pandemin rådde en skolsegregation i Stockholm som bidragit till att barn i vissa delar har fått sämre förutsättningar att klara måloppfyllnaden i skolan än andra. Ojämligheten i skolan ökar och majoriteten håller fast vid den strama budget som de lagt. Trots att det kommit medel från staten att tillföra till välfärden har inga förändringar gjorts av de låga uppräkningsarna av skolpengen. I förskolan ökar storleken på barngrupperna och personalen har allt för låga löner. Med detta som bakgrund menar vi att det är anmärkningsvärt att staden anser målet om att barn nå sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.

Bostad

Det byggs alldeles för lite, för långsamt och för dyrt för att möta den enorma efterfrågan på bostäder som råder. Idag står nästan 700 000 personer i Stockholms bostadskö och väntar på en hyresrätt, ändå fortsätter processerna med att omvandla och sälja ut hyresrätter i flera stadsdelar. Beståndet av hyresrätter fortsätter att minska trots målet om 50 procent hyresrätter och de markanvisningar som bostadsbolagen får kommer inte att nå upp till majoritetens mål. I dag tvingas kvinnor leva kvar i våldsamma relationer med den man som slår då de riskerar att hamna på gatan som alternativ, barnfamiljer bor trångbott och unga kan inte flytta hemifrån. Att då mena att målet om att Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov som uppfyllt anser vi utifrån ovan argument vara en felaktig slutsats.

Arbetslöshet och sysselsättning

Arbetslösheten har stigit till mycket höga grader, särskilt illa är det för unga och utomeuropeiskt födda kvinnor. Utomeuropeiskt födda kvinnor är en grupp som står långt från arbetsmarknaden redan innan pandemin med hög arbetslöshet. Gruppen är konjunkturkänslig vilket innebär att situationen för dessa förväntas förvärras när ekonomin nu bromsat in. Grupper som vi sedan tidigare slagit larm om men som nu får se fötterna undanslagna och en nedgång i ekonomin har inte haft positiva effekter på jämställdheten. Såväl arbetsmarknadsnämnden som stadsdelsnämnderna har vidare uttryckt oro inför att allt fler kommer att vara i behov av ekonomiskt bistånd. Ändå har vi inte sett några vare sig arbetsmarknads eller utbildningspolitiska satsningar för att möta upp utvecklingen till följd av pandemin. Därför ser vi inte att det kan menas att målet Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort som uppfyllt.

Kulturlivet

Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring är ett av målen i staden. Viktiga kulturverksamheter går på knäna, tvingas stänga eller flytta sina verksamheter i pandemins spår. Den krisfond som staden inrättade för att stötta upp var inget annat än en flytt av budgetposter och inga nya medel tillfördes. Resultaten låter inte vänta och nu kan vi läsa om en kulturbransch där arbetslösheten är 118 procent högre än vad den var innan pandemin. Vi menar att det är tveksamt att kunna anse detta mål som uppfyllt under rådande omständigheter och anmärkningsvärt att inte mer har gjorts för att rädda kulturbranschen.

Äldreomsorgen

Inom äldreomsorgen kan vi bara konstatera att väldigt mycket av styrningen förtjänar att kritiseras, särskilt i det tidiga skedet av smittspridningen. De som arbetar inom omsorgen har slitit hårt för att hålla stockholmarna under armarna medan vi andra isolerades. När tjänstemän permitterades fick omsorgspersonalen gå upp på en ännu högre växel. Skyddsutrustningen lät sig väntas på när stadens beredskapslager var tomma. Den kvinnodominerade omsorgen måste genast kompenseras för den höga belastning de har haft. Sparkrav och effektiviseringar måste tas bort, ett löneyft genomföras och trygga anställningar och arbetsmiljö måste säkras. Omsorgens personal måste få omsorgen besvarad för att vi inte ska riskera att förlora stora delar av personalstyrkorna. Detta borde göras genom att fördela de resurser som tilldelats staden av regeringen men inga pengar har ännu delats ut.

Trygghet och ett liv fritt från våld

Gängkriminalitet och skjutningar har blivit vardag och många invånare upplever otrygghet i staden. Särskilt illa är det för kvinnor, barn och funktionsnedsatta enligt de senaste trygghetsundersökningarna. Enligt polisen har det avlossats flest skott på fem år och minst 35 personer har skadats. Det är alarmerande att det grova vapenvåldet ökar, särskilt i en stad med mål om halverad otrygghet och minskad brottslighet. Vi oroar oss också för att ökningen kommer att bli bestående när ojämlikheten och fattigdomen riskerar att bre ut sig efter pandemin. Våldsutsatta kvinnor och barn har lyfts som en extra utsatt grupp när offer isoleras med män som slår, och vi har fått larm från såväl Bris som tjej- och ungdomsjourer om mer tryck på deras stödverksamheter. Vid en andra smittvåg kan eventuellt familjekarantän bli rekommenderad, vilket vi behöver förbereda inför då kvinnor återigen tvingas till isolering. Kvinnojournerna är även dem oroade över hur situationen utvecklas. Stockholm är idag inte en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i, därför kan inte detta mål anses som uppnått.

Listan över områden som vi menar behöver akuta åtgärder kan göras lång. Det är inte konstigt att en stad har utmaningar efter en pandemi, men det är märkligt att påstå att stadens mål kommer att uppfyllas. Vi är övertygade om att stadens medarbetare gör så gott de kan under rådande omständigheter för att hålla igång verksamheterna på bästa sätt, men vi vill understryka vikten av att tillföra de resurser som krävs i stället för att sätta ytterligare press genom ideologiskt motiverade besparingskrav. Om staden ska stå rustad för framtida kriser behöver vi en stark välfärd och en politik för ökad jämställdhet och jämlikhet.

Remissammanställning

Ärendet

I ärendet redovisas tertialrapport 2 2020 med delårsbokslut för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen bedöms bidra i hög grad till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål och till målen för verksamhetsområdena. Kommunstyrelsen prognostiserar ett utfall för 2020 enligt budget trots ökade kostnader med anledning av pandemin. Prognosen är dock osäker. Tertialrapporterna är en del av den löpande uppföljningen inom staden. I tertialrapporterna ska nämnderna redogöra för uppnådda resultat samt analysera eventuella verksamhetsmässiga eller ekonomiska avvikelser jämfört med verksamhetsplanen. Till tertialrapport 2 ska en delårsrapport upprättas med resultat- och balansräkning.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 september 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunstyrelsen bidrar i hög grad till uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål och målen för verksamhetsområdena. Som grund för bedömningen utgår stadsledningskontoret från resultat och prognos avseende indikatorer och nämndmål avseende kommunstyrelsen.

Ett flertal aktiviteter och annan verksamhet har reviderats till följd av pandemin vad gäller tidplan, planering och upplägg. Merparten av det planerade arbetet utifrån målen bedöms dock kunna genomföras under året fast på ett annat sätt inom flera områden, och genom omprioriteringar.

Stadsledningskontorets centrala krisledning har följt pandemins utveckling och vidtagit nödvändiga åtgärder därefter. Stadsledningskontoret har under den gångna perioden haft en central roll i att bland annat informera och ge stöd gentemot stadens organisation, samverka externt och internt, löpande analysera utvecklingen och utarbeta underlag för olika insatser.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett utfall för 2020 enligt budget trots ökade kostnader med anledning av pandemin. Prognosen är osäker beroende på hur stor del av ansökt statsbidrag avseende merkostnader för inköp av bland annat skyddsmaterial som erhålls, samt hur mycket utfallet fortsätter att påverkas i övrigt.

Visningsenheten prognostiserar ett nettounderskott på 7,7 miljoner kronor på grund av minskade intäkter då besöksantalet minskat kraftigt samt att visningsverksamheten delvis har varit stängd till följd av pandemin. Då pandemin är en extraordinär händelse förs inte underskottet vidare till nästa år.

I samband med tertialrapport 2 2020 föreslås att väsentligt belopp för periodisering fastställs till 0,5 miljoner kronor.

Stadsledningskontoret föreslår att tertialrapport 2 med delårsbokslut 2020 för kommunstyrelsen godkänns, väsentligt belopp för periodisering fastställs till 0,5 miljoner kronor och resultatdelen Visningsenheten tillåts utesluta prognostiserat underskott i årets resultatöverföring då budgeterade intäkter inte kommer uppnås med anledning av covid-19-pandemin.